

2010 scheme

QP CODE :103003

Reg. No.

First Professional BAMS (Part I) Degree Supplementary Examinations October 2022

Sanskrit - Paper II

Time: 3 Hours

Total marks:100

- Answer all questions to the point neatly and legibly • Do not leave any blank pages between answers • Indicate the question number correctly for the answer in the margin space
- Answer all parts of a single question together • Leave sufficient space between answers

1. व्याख्यात (10)

- सद्यः फलति गांधर्व, मासमेकं पुराणकम् ।
वेदाः फलन्ति कालेषु, ज्योतिःवैद्यौ निरन्तरम् ॥
- सत्त्वं रजस्तम इति मानसाः स्युः त्रयो गुणाः ।
तेषां गुणानां साम्यं यत्तदाहुः स्वास्थ्यलक्षणम् ॥
- आयुःकामयमानेन धर्मार्थसुखसाधनम् ।
आयुर्वेदोपदेशेषु विधेयः परमादरः ॥
- अहस्तानि सहस्तानामपदानि चतुष्पदाम् ।
फलानि तत्र महतां जीवो जीवस्य जीवनम् ॥ ।

2. टिप्पणीः लिखत । (10)

- मृगया
- पानविधिः
- वैद्यकसंहिताप्रणेतारः
- रोगारोग्यम्
- शौचम्

3. अर्थम् उक्त्वा स्ववाक्येषु योजयत । (10)

- यत्र - तत्र
- अलम्
- शनैः
- सह

4. सन्दर्भम् उक्त्वा आशयं विशदयत । (10)

- अहो! धिगियं दरिद्रता!
- धिङ्मूर्ख ! नाहं विद्यायाः विफलतां करोमि ।
- कुतो भवन्तः समायाताः ? क यास्यथ ?
- भद्र ! यद्येवं तद्राज्यं प्रार्थयस्व ।
- भोः! गृह्यतां स्वेच्छया स्वर्णम् ।

5. ग्रन्थोक्तरीत्या विशदयत । (5)

- भोजनविधिः

6. सूचितकथां लिखत । (5)

- क्षपणककथा

7. ग्रन्थोक्तरीत्या वर्णयत । (5)

- जनपदोद्ध्वंसनीयम्

8. सन्दर्भम् उक्त्वा आशयं विशदयत । (5)

- आयुर्वेदोपदेशेषु विधेयः परमादरः
- किमिव खलु करोतु व्याधितानां वराकः ।

(PTO)

9. विभागान् निर्दिशत । (5)

• एषणाः

• चिकित्साविधयः

10. एकैकेन वाक्येन संस्कृतभाषायाम् उत्तरयत । (5)

• नव गोप्यानि कानि ?

• श्रियः कस्य निरन्तराः? कस्य ?

• सद्यः प्राणकराणि कानि ?

• धृतमन्यैर्न धारयेत्। किम् ?

• स वैद्यो वैद्यनिन्दितः। कः ?

11. रूपाणि लिखत । (5)

• क्रीडसि

• नम्यते।

12. रूपाणि लिखत । (5)

• शिशुः

• नदी

13. विग्रहवाक्यं कुरुत । (5)

• प्रत्यर्थम्

• आयुर्वेदः

• अनिद्रा

• पितरौ

• अधिहरि

14. यथोचितम् योजयत । (5)

• पञ्चतन्त्रम् — धाणेकर्

• निदानम् — विष्णुशर्मा

• अष्टाङ्गहृदयम् — टल्हणः

• वैद्यकीयसुभाषितम् — माधवः

• सुश्रुतसंहिता - - वाग्भटः

15. अर्थम् लिखत । (5)

• धृतम्

• नकुली

• इदानीम्

• तावत्

16. प्रयोगं विपरिणमयत । (5)

• भिषक् औषधं ददाति।

• अग्निना कायः प्रदह्यते।

• माता वस्त्रं प्रक्षालयति।

• शिशुना क्षीरं पीयते।

• योगिना हिमालयः गम्यते।
